

Максим Блакитний

АНИСІВСЬКИЙ РУБІЖ

Селу Анисів і території біля нього судилося відіграти важливу тактичну роль у ході російсько-української війни під час оборони Чернігова в лютому–березні 2022 року та евакуації тисяч мешканців міста. З перших днів боїв поблизу обласного центру наприкінці лютого та протягом березня біля села, змінюючи свої позиції, реактивні та артилерійські системи ЗСУ обстрілювали ворога. Тим самим, цей рубіж української армії підсилював оборону Чернігова. Населений пункт став чи не єдиним у передмісті, який не зазнав значних руйнацій.

Після бою за Количівку (9 березня), захоплення сіл Іванівка, Ягідне, перекриття київської та ніжинської трас (у районі села Количівка) польова дорога до села Анисів, вздовж нього та асфальтова дорога через населений пункт стають основними для майже оточеного Чернігова. Протягом понад двох тижнів, до 23–24 березня, Анисівська дорога («дорога життя і надії») стала головною евакуаційною артерією для тисяч чернігівців, які рятували свої життя та життя близьких від війни, бомбардувань, завозили нею гуманітарні вантажі. У селі формувалися групи містян для евакуації в різних напрямках, переважно по області та до Києва. Для виїзду з міста волонтери і містяни здебільшого використовували легкові автомобілі, автобуси, але були десятки, а можливо і сотні тих, хто долав цей нелегкий шлях пішки. Зранку в Чернігові формувалися автоколони тих, хто покидав місто з надією на повернення до нього. Шлях у кілька кілометрів до села, «шлях особистих трагедій багатьох», був обтяжений найбільш необхідними речами та думками про порятунок. Березневі нічні приморозки у значній мірі сприяли цьому, особливо в першій половині дня, роблячи ґрунт твердим для автомобільних коліс. З 20 березня польова дорога перебувала під періодичним обстрілом російських військ.

Після знищення автомобільного мосту біля міста (23 березня) дорога повз Анисів фактично ще працювала один-два дні на евакуацію мешканців міста та ввезення гуманітарної допомоги.

З хроніки села Анисів

26 лютого – біля села ЗСУ облаштували позиції «Градів» та САУ «Гвоздика».

27 лютого – село обстріляне з російських «Градів».

3 березня – обстріл касетними боеприпасами з російських «Ураганів». Загинули двоє людей.

9 березня – обстріл з «Градів». Загинуло 7 людей, згоріло 6 будинків, багато будинків зазнали руйнувань.

21 березня – бомбардування літаком. Загинули двоє людей.

22 березня – обстріли російською артилерією.

24 березня – обстріл з «Градів».

25 березня – обстріл з артилерії. Загинули двоє людей.

26 березня – обстріли з артилерії, «Градів».

27 березня – обстріл з «Градів».

28 березня – обстріл з артилерії.

29 березня – село обстрілювали з артилерії, «Градів», «Ураганів», «Смерчів» протягом ночі та дня.

30 березня – цілий день була чутна артилерійська канонада поряд з селом.

